

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka sijaitsee The Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10-nen ja Duane katu-
jen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisä.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in America, Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co. Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year \$1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One year \$1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year \$1.50, 6 months 80c

ADDRESS:

TOVERITAR

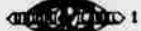
Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 15th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-McCone

231½ Oak St., Portland, Ore.

**Toverittaren yksityisnumeroiden hinta on viisienttiä kappaletta päi-
si niputtain ostain, jolloin ne ovat
(viisi kappaletta ja siitä ylöspäin)
kaksi senttiä kappaletta.**

**Toverittaren tilaajaluetteloa osoit-
taa seuraavaa:**

Uusia tilauksia	50
Uudistuksia	22
Katkennut	22

ESIINTULLEISTA SYISTÄ

pyydämme allanimitettyjen henkilöiden tekemään niin hyvin ja ilmoittamaan osoitteensa tämän lehden toimitukselle.

Väinö Viitanen, asunut South Rangella kuparisaaren lakon aikana ja ollut union presidenttinä.

Henry Koski, ollut union kirjuriina.

Tilatkaa TOVERITARTA.

Amerikan suomalaisten naisten äänenkannattaja \$1.00 vuosikerta.

KAHVI-JUTTUJA

Jopa taas kääntyivät Toverittaren tilaajanimet oikeinpäin viime viikolla vaikkakaan ei pari numeroa ole niin ilahduttavan suuret kuin soisin niiden olevan ja jokainen rehellinen puoluetoveri niiden soisi olevan.

Uusia tilauksia nähkääs lähetettiin viime viikolla vaan 69 ja uudistettiin vaan 19 ja katkeamaan pääsettiin 42. Tietystikin jokainen rehellinen sosialisti toivoisi, ettei olisi katkenut yhtään tilausta ja että uusia tilauksia olisi tullut melkoinen joukko enemmän. Mutta parempi sentään hiljainenkin eteenpäin meno kuin kokonaan nukuksissa oleminen.

Hauska (vai ikäväkö se Henece) erehdys on pujahtanut viime Toverittaren numerossa olleeseen kirjoitukseen "Miten yleistä mielipidettä kasvatetaan". Mutta antakaas kun ensin sanon, miten tuo erehdys on ollut mahdollinen tapahtua. Siitä asiasta varmaan jokainen sosialisti iloitsee, joka tuon erehdyksen sai aikaan. Nähkääs, täällä Oregonissa on juuri syntymäisillään, Portlandin toiskielisten toverien toimesta englanninkielinen sosialistilehti, jolle on nimeksi aljottu "Oregon Herald". Tämä lehti-

Naisten toiminnasta

VANCOUVER, B. C.

Ajattelin, että kun eivät muut uskalla niin minä otan ja katkaisen tämän pitkällisen vaitiolon täältä Vancouverin puolelta — mutta onneksi en ehtinyt viedä kirjettäni postiin kun sain viimeisen viikon Toverittaren, jota silmäiltyäni huomasi floksen erään toverittaren kirjoituksen täältä. Siispä ei kaikki täällä vielä nukuksissa ole. Niin, hiljaisista täällä kyllä on, mutta minä minä olen seurannut asioita syrjästä, niin ei se kyllä noin hiljaisista olisi tuo seurankaan homma — vaan totta puhuen on se hiljaisista siksi että meillä puuttuu yksimielisyyttä, joka on pahin vika. Huomasin piknikissä että jos kaikki ne jotka olivat siellä saapuvilla (ja kaikki ei siellä ollut liikkään) olisivat yksimielisiä niin meidän toiminta tuottaisi jottakin tuloksia myös, joista voisi joskus lehdissäkkin maininta ja olisi meille itsellekin virkistykseksi.

Eräs asia minua paholltti kun täällä on paljon sellaisia perheen äitejä, jotka eivät lasten vuoksi pääse talvisin mihinkään, niin ajattelimme herättää ompeluseuran kaksivuotises- ta unestaan, että ne äidit, joilla on lapsia voisivat näin kesän aikana saapua haalille ottamaan osa kokouksiin ja muutenkin aina joku päivä kokoontua sinne yhteisille ompelutun- nelle — olisihan se heillekin hauska olla joukkotoiminnassa, sillä talvisin heidän on mahdoton päästä ja ottaa lapset mukaan. Ilmoitettiin tästä yleisesti pyhäiltana ja päätettiin saapua seuraavana kesäviikkona siitä mielipiteitä lausumaan. Mitäs ollakaan, meitä oli saapunut neljä emäntää pitkältä matkalta, odotimme toisia. Ei kuulunut ketään (vaikkei heillä ollut matkaa kuin kolme neljä katuvälillä haalista). Alkamme ilmetel- tyä syytä, että miksi eivät tule. Lopulta saimme kuulla että eräs haal- lin lähellä asuva emäntä oli laittanut kahvikerit jonne sitten tyttäret ja toiset misikset riemulla riensivät. No, tässä ei tietysti ole pahempaa, sillä hyvällehän se kahvi maistuu, etenkin kun on suuri seura, mutta tahtoisin vain huomauttaa sinulle emäntä, joka panit nämä kahvikerit pystyyn saadakseen pitää sinun puolella olevat poissa kokouksesta — että jos sinäkin tilaisit Toverittaren ja seuraisit siitä muiden paikkakuntien hommia ja silmäisit siitä monta muuta opettavaista kertomusta, niin varmasti et olisi tehnyt edellä kerrottua, vaan päinvastoin olisit koonnut ne kuusi seitsemän naista, jotka luonasi olivat ja sanonut heille että: kuulkaas naiset nyt mennään haalille koska siellä on toisetkin, pitkämatkaisemat ja panemme vastalauseemme koko perustamiselle (tie-

homma jännittää monen miellä nyky-
ään ja niin minunkin ja nyt kun mie-
heni sairauden takia olen joutunut
parin viikonpäiviksi katsomaan hän-
nen tehtäviensä perään sosialistipuolue-
n valtiotoimistossa, niin on niin
monta rautiota tuleessa, että ne kaikki
viilivät mielessä yhtäaikaan kun yht-
äaikaan täytyy kaikki toimittaa. Siksi-
pä sattui mainitsemassani kirjoituk-
sessa se erehdys, että kun luulin kir-
joittaneeni ja tarkoitukseni oli kir-
joittaa tämän kaupungin patavan-
hoillisimman päivälehden nimi: "Ore-
gonian", niin sormeni kirjoituskonees-
sa olivat kirjoittaneet "Oregon Her-
ald!" No niin kirjoitetaan tuo nimi
vieläkin, kirjoitetaan se kymmenissä
tuhansissa vielä kerran. Siis eläköön
"Oregon Herald!"

Niin, että kuoleeko se valtiosihteri
nyt, kun sairastaa? Ei niin kauan
kun minä elän! Olkaa huoletta, kyllä
minä hänet hengissä pidän itselleni
ja sosialistipuolueelle. Nykyään hän
sanoo voivansa mainion hyvän. Hän
on itäpuolella Oregonin valtiota pe-
rustelemassa uusia osastoja ja ilmau-
to siellä on sopiva hänelle, siellä kun
on kuiva eikä ole ruusuja ja kuk-
kasia, jotka ovat myrkyä hänelle
tähän aikaan vuodesta. Nähkääs hä-
nellä on jokakesäisellä vaivana n. k.
"hayfever." Kostea ilmasto tekee sen

simmehän että olit kumouskannalla)
tämän minä olisin ymmärtänyt yhteis-
toiminnaksi, vaan ei siitä koskaan
sitten ehyttä tule jos löytyy sellai-
nen joka tahtois olla yksin päänä
joka asiassa, meitä on täällä kyllä
siksi paljon naisia että me saamme
kyllä toimeen vaikka mitä. Helttä-
kää pois erimielisyydet, tilatkaa To-
veritar (ei kukaan pahaksi vaikka joku
toinenkin puoluelehti lisäksi), seurat-
kaa niistä asiat tarkkaan niin minä
uskon että te varmasti muututte toi-
siksi kuin mitä nyt olette ja tunnette
jotain virkistystä siitä kun toimitte
yhteisajatuksissa, enemmistön äänes-
tyksellä, silloin on meidän töistä jo-
tain tuloksia. Voimme ilmotella jos-
kus toisten paikkakuntain tovereille
ja toverittarille mitä me aikaan
saamme, emmekä sitte mekään, jot-
kut ole pakotettuja lehtien palstoja
täyttämään tällaisilla kirjoituksilla—
vaan olisi joukossamme jonkunlainen
yhteinen side. Yksimielisyys tuottaa
voimaa.

Täällä on tahtonut olla puutetta
näytöskappaleiden esittäjistä, kun
miesten on täytynyt mennä muille
markkinoille, vaan ei sitä sentään
vallaan hiljaisia ole oltu, on talven
pitkään saatu muutamia kappaleita
esitettyä ja Port Moodyn osastokin
on antanut meille kahdesti näytöksen
tänä vuonna.

Nyt odotamme heitä taas tänne tu-
levaksi heinäkuun 1 päivä. Silloin kuul-
uvat esittävän oikein hauskan kap-
paleen "Miehen kykyluu." (En muista
monessako näytöksessä se on)
mutta kovin hauska kuuluu olevan.
Saapukaa silloin läheltä ja kaukaa,
sillä silloin tulee olemaan kaksipäi-
väiset juhlat, nähkääs meidän oman
osastomme puolesta (numero toisen)
tulee esitettäväksi myöskin suuri
näytöskappale (draama) nimeltä "Uri-
ri", tämä esitetään sitte sunnuntaina
2 p. heinäkuuta ja jos puheet paik-
kansa pitävät, niin olisi sitten myös
oleva piknikki jossain kauniilla pak-
kalla meren rannalla, jos ilmat suo
silloin pyhäntä. Tulkaa siis tänne yh-
teisille juhlille. Se on niin harvoin
kun me työlläiset saamme nauttia —
vaan juuri silloin kun meille on vä-
hänkin tilaisuutta siihen niin silloin
sittä runsaslukuisemmin täytyisi mei-
dän kokoontua.

Toivon pian sen ajan joutuvan että
kaikki työlläiset saisivat silmänsä au-
ki, ymmärtäköseen olemassa olonsa
merkityksen, jolloin kuuluisi huuto
yllä maan yhteisille vapauden riemu-
juhlille.

HELLE S.

TAPIOLA, MICH.

Kesä, tuo lasten ja aikuisten, van-
hain ja nuorten toivottu iloinen vuo-
den aika on nyt saapunut. Lehti on
puissa ja koko luonto yleensä on
pukeutunut vihəriään pukuun jota
koristaa monenmoiset kukat. Tästä

aina paremmaksi. Astoriassa viime
kesänä se oli vähällä tappaa, kun oli
köyhyys esteenä ettei kohta pääsyt
muuttamaan kuivempaan ilma-
Portland on hieman kuivempaa, mut-
ta täynnä ruusuja, joita hänenlaisen-
sa sairaut eivät voi sietää. Mutta ny-
kyisessä työssä, voi hän sairau-
tensaakin käyttää sosialistipuolueen
hyväksi, matkustelemalla paikasta
toiseen.

Näin sotaisena aikana näyttävät
ihmiset olevan sotaisella tuulella.
Päästäkseen siitä vakuutetuksi, tar-
vitsee vain silmätä näitä jokapäiväi-
siä lehtiämme. Yksinpä niinkin viat-
on pikkuasia kuin kysymys palve-
lijattarien taloudellisesta järjestymis-
estä, sai sellaisen kiehuminen aikaan
Toverissa, että siitä on pakannut
Toverittareenkin pärskymään. Mutta
Toveritar on rauhan aatteen kannat-
taja tässäkin suhteessa ja kuten jo
olen Toverissa ilmoittanut, olen minä
allekirjoittanut puolestani sen sodan
lopettanut Toverissa, samoin kuin
tässä Toverittaressammekin.

Tähän saakka olemme puhuneet
runsaalla puolella leikkiä, kuten kah-
vipöydässä on tavallista, mutta pu-
hutaapaan nyt joku sana vakavasti.
Minä olen sitä mieltä, että palve-
lijattarilla tulee olla tilaisuus pohtia
asioitaan jonkun lehden palstoilla

eikä nautikin täysin siemauksin van-
hat ja nuoret.

Maanmiehet ovat kylvönsä tehneet
odotellen ja toivoen kylvöistään run-
sasta satoa, kun ei vain se halla har-
maa parta ajaisi kylämme läpi.

Uusia farmareita tulee paikkakun-
nallemme ehtimiseen. Niinpä nyky-
äänkin on muuttanut South Rangelta
tänne mr Arvid Ruikka perhelteen
sekä P. Kinnunen South Rangelta.
Näyttää ja kuulostaa että moni pyr-
kii päästä maata viljelemään, vaikka
se olletkin vähävaraisille ja isoper-
heisille on alussa kylläkin vaikeaa.
Mutta siten kaikki mekin menemme
päivästä toiseen, kun parempiosaiset
meitä "hälpää." Sillä vallitseehan
paikkakuntalaistemme kesken sopusoi-
ninto ja rauha. Kuulostaa, ettei ke-
nelläkään ole vihaa, eikä kateutta
toisia naapureitaan kohtaan(?)

Sitten kiitän teitä Hannan, Sto-
ckettin ja Hoquiamin ompeluseuran
naisia siitä jalosta toiminnasta, jota
olette hyväkseni toimineet keräämäl-
lä minulle niin ilahduttavan paljon
vaatteita ja rahaa. Vaivoistanne pal-
jon kiitoksia.

Ystäv.

ANNA PALOKANGAS.

Toivomme että Anna Palokangas
ei kuittaa sitä palvelusta yksinomaan
kiitoksilla, mitä sosialistijärjestön
naiset ovat hänen hyväkseen tehneet
vaan korvaa sen puolueelle tekemällä
sen minkä voi köyhällistön asian edis-
tämiseksi. Hän voi ainakin kerätä
tilauksia Toverittarelle, koskapa paik-
kakunnalle kuuluu saapuneen lisäksi
suomalaisia. — Toim.

VERONA, MICH.

Täällä Veronassa on nyt suloinen
kesä. Ensin kevällä täällä oli ilmat
tavattoman kylmät, mutta nyt on jo
lämmän kesä.

Suomalaisten keskuudessa meillä
täällä on ollut koko paljon huvia, kun
on pidetty ilta- ja yö- ja yö-

Terve poika syntyi loksi Mr ja
Mrs Andrew Mäelle kolme viikkoa
sitten.

Tuonen viikate katkasi elämän kan-
salaiseltamme tov. Jacob Fredrick
Kortesjoelta toukok. 30 p. Häntä jäl-
vät lähinnä kaipaamaan vaimonsa ja
kaksi pientä lasta. Vainaja oli osas-
tomme jäsen ja puoluetoveri. Vaikka
hän onkin nyt kuollut, niin ei hänen
muistonsa koskaan kuole Alex Kollin-
nen piti hautajaisissa puheen sellai-
sen, josta saamme häntä kiittää.

M. Kähän teitä Veronan naisia val-
vunne, kun tänne ei tullaakseni tu-
le kun kaksi Toverittarta. Ollisi nyt
jo aika herätä. Toivon että jokainen
suomalainen nainen t'ää tämän leh-
den. Siis lykyä tykö.

Tämän piirsi

MAINARIN AKKA.

ja kuten Toverittaren kannattajat o-
vat kokouksissaan toivomuksensa
lausuneet, että Toverittareissa olisi
jatkuvasti palvelijattarien osasto, niin
tulevat Toverittaren nuorten osaston
palstat olemaan aina avoinna KAIK-
KIEN palvelijattarien kirjoituksille
ja ASIALLISILLE Keskusteluil-
LE palvelijattarien käytännöllisestä
taloudellisesta järjestymisestä. Mutta
RIITELEMISELLE ei ole tilaa.

Toisessa paikassa tätä lehteä on
lainauksia Ida Tarbellin kirjoituk-
sista, koskeva palvelijattarkysymystä.
Väärinymmärrysten välttämiseksi
tahdon sanoa, että Ida Tarbelle on
myöskin sosialisti, mutta olen tuo-
nut eslin siinä ne kohdat, mitä minä
pidän heikkoina puolina asian käy-
tännöllisessä käsittelyssä, avatakseni
laajemmin näköpiiriin palvelijattarien
keskusteluille. Ja toivon että palve-
lustyöt kaikkialla ottavat kynät käe-
teensä ja alkavat kirjoitella ja suun-
nitella taloudellisen ja yhteiskunnal-
lisen asemansa parantamiseksi.

Minulla on siksi paljon kaikkea
muuta kuin kirjoittelemista, että en
ainakaan toistaiseksi jouda pitkiä ar-
tikkeleita tästä kysymyksestä kir-
joittamaan. Ja sitäpaitsi, minä olen
vaan yksi ja teitä palvelijattaria on
satoja ja tuhansia. Teidän kaikkien
sanomiset merkittävät yhteensä mo-
ninkerroin enempi kuin minun sano-
miseni. SELMA-TXTI.